

ZAPISNIK
SA 2. HITNE SJEDNICE SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO
ODRŽANE U SRIJEDU 05.12.2018. GODINE SA POČETKOM RADA U 10,00 SATI

Predsjedavajući Elmedin Konaković (u daljem tekstu predsjedavajući) je pozdravio sve pristune i otvorio 2. Hitnu sjednicu Skupštine Kantona Sarajevo.

Zatim je uslijedila intonacija Himne Bosne i Hercegovine.

Sjednici su prisustvovali poslanici/zastupnici:

SDA - STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE

1. Hamed Aljović
2. Jasmina Bišćević-Tokić
3. Samra Ćosović-Hajdarević
4. Aljoša Čampara
5. Mirza Čelik
6. Mahir Dević
7. Admela Hodžić
8. Smiljana Viteškić

POLITIČKA ORGANIZACIJA "NAROD I PRAVDA"

1. Vedran Jakupović
2. Elmedin Konaković
3. Danijela Kristić
4. Amel Mekić
5. Arijana Memić

POLITIČKA ORGANIZACIJA GRAĐANA "NAŠA STRANKA"

1. Vildana Bešlija
2. Neira Dizdarević
3. Edin Forto
4. Vibor Handžić
5. Damir Marjanović

SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BOSNE I HERCEGOVINE

1. Damir Nikšić
2. Srna Bajramović Srna
3. Igor Stojanović
4. Samir Suljević

SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH – FAHRUDIN RADONČIĆ

1. Jasna Duraković
2. Mirvad Kurić
3. Zvonko Marić
4. Dževad Poturak

DEMOKRATSKA FRONTA

1. Senad Hasanović
2. Bibija Kerla
3. Sead Milavica

NEZAVISNA BOSANSKOHERCEGOVAČKA LISTA

1. Amra Junuzović-Kaljić

2. Fahrudin Pecikoza

BOSS-BOSANSKA STRANKA – MIRNES AJANOVIĆ

1. Haris Pleho

Izostanak sa ove sjednice opravdali su: Sabahudin Delalić, Amra Hasagić i Elvedin Okerić.

Predsjedavajući je napomenuo da u skladu sa članom 71. Poslovnika konačnu odluku o utvrđivanju hitnog karaktera sjednice Skupštine donosi Kolegij Skupštine te da je Kolegij Skupštine Kantona Sarajevo na sjednici održanoj 03.12.2018.godine utvrdio da postoji osnov za sazivanje Hitne sjednice Skupštine Kantona Sarajevo i utvrdio termin održavanja iste dana 05.12.2018.godine u 10,00 sati.

DNEVNI RED ZA 2. HITNU SJEDNICU SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO JE USVOJEN JEDNOGLASNO (31 „ZA”) KAKO JE I PREDLOŽEN:

1. Informacija o stanju zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo.

Usljedila je realizacija jedine tačke dnevnog reda.

AD – 1.

INFORMACIJA O STANJU ZAGAĐENOSTI ZRAKA U KANTONU SARAJEVO

Predsjedavajući je podsjetio da su zastupnici prije početka zasjedanja dobili Informaciju koju je priredila Vlada Kantona Sarajevo.

Uvodne napomene po Informaciji o stanju zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo dao je premijer Kantona Adem Zolj kako slijedi (citiramo): "Hvala lijepo. Ja ću biti samo napomenuti jedne uvodne, u uvodu nešto reći, kažem kasnije će resorni ministar i ovaj stručni tim koji je formiran ovdje. Prije svega da vas pozdravim sve ovdje prisutne, da zaželim jedan dobar rad, jednu stručnu diskusiju. Ja ću napomenuti samo ono o čemu se jednu zakonsku normativu koja se obrađuje ovu oblast a to je prije svega Zakon o zaštiti zraka FBiH, zatim mi imamo Odluku koju je usvojila ova Skupština, Odluku o poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo, i imamo naravno ovaj Plan interventnih mjera u slučaju prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo, koji je donijela Vlada Kantona Sarajevo. To su nekakvi zakonski normativi i podzakonski naravno, a kažem mi smo onda formirali jedan stručni tim, prvo prije svega, koji će pratiti ovu oblast i upozoravati Operativni štab. Operativni štab čine resorna Ministarstva ovdje koja na osnovu inicijative Stručnog tima zasjeda i donosi odluke. To se i radilo. Znači Stručni tim prati non-stop ove parametre i daje upute ovom Operativnom štabu. Tako je bilo i u ovom periodu prije. Mislim da se realizacija svih ovih praćenja na osnovu naše opreme i naših mjernih uređaja koje imamo na području Kantona Sarajevo vodi efikasno. Bilo je malih problema, nekada sistem nešto bude problema, ali kažem prati se redovno, redovni su ti pokazatelji, dobija ih Ministarstvo i Operativni štab redovno te informacije. Naravno da mi ovdje u ovim sada razgovorima pokazalo se možda da ove granične vrijednosti koje su predviđene da ih možda treba raditi korekciju. Zato je ovaj Stručni tim Vlade Kantona Sarajevo možemo reći uputio na mjerodavne institucije da oni predlože nekakve mjere i za Odluku i za Plan, ako ima nekih izmjena da se to dostavi. To je u

toku došlo je do nekih institucija prijedlog nekih izmjena i mislim da su one objektivne i korektne. Ono što je malo u zadnje vrijeme malo u javnosti objavljivanje stepena zagađenosti u Kantonu Sarajevo donijelo pometnje jesu nekakvi parametri koji mjerni uređaj u Američkoj ambasadi oni iznose u javnost. To je različit sistem, različit normativ u odnosu na ovu našu opremu koja se koristi. To je taj famozni PM 10, kod nas on je PM 2,5. Znači ovaj naš parametar PM 10 je obuhvaćen na nivou PM 2,5 ali kažem i onda dolazi do različitih pokazatelja jer i prema onome i onim naslovima koji su bili najzagađeniji na svijetu i sve ostalo, kada uzmemo ove naše parametre vidi se da ustvari Sarajevo bilo u subotu i u nedjelju, nije bilo najzagađenije nije bilo ni u BIH čak kada se obrade ovi naši parametri. O tome će kažem detaljnije ovaj Stručni tim pokazati kako to radi i funkcionise a ono što je Vlada Kantona Sarajevo neovisno od svih ovih događanja koja su bili, predložila u Nacrtu budžeta Kantona Sarajevo imate, ja mogu govoriti o nekim iz oblasti saobraćaja i drago mi je da su oni prepisani u ovim nekim smjernicama 300 i tako, sve ovo što smo mi planirali u budžetu Kantona Sarajevo za 2019 ima i drago mi je neka se realizira jer i saobraćaj je jedan segment koji doprinosi povećanju zagađenosti zraka. E sada, treba uraditi naravno i studiju jednu koja je, tu su već angažovani, dolazio profesor Hanjalić prof. sa Mašinskog fakulteta, nije bio baš primljen onako kako treba, ali prije par mjeseci je primljen, saslušan, date su upute, ide studija koju će finansirati EBRD, znači da znamo pokazatelje. Tu se kod nas dolazi do nekakvih različitih tumačenja. Neko je za ove stacionirane mjerne uređaje a mislim da je ova ekipa s Mašinskog fakulteta bolje pokazuje da se to i mobilne pokretne osim toga i za jednu opremu koja će raditi, vidjet će iz Federalni hidrometeorološki zavod je ključna procjena kako će vrijeme biti u buduću da se mogu preduzimati mjere. I tu je znači obuhvaćeno da se nabavka tih uređaja po vertikali da se utvrdi stanje da se može tačnije prognozirati kako bi se predlagalo operativnom štabu operativne mjere. Znači to je sve planu i u Nacrtu budžeta za narednu godinu, onim saobraćajnim da ne govorim, to ćete vidjeti kada budete usvajali Nacrt budžeta i kasnije i Prijedlog budžeta da te mjere što se tiče saobraćaja su već predviđene. Ja toliko u uvodu, kažem imamo sada ministar Čedomir Lukić, ministar prostornog uređenja i zaštite okoliša će vam isto tako reći nešto i o do sada poduzetim mjerama a maloprije sam naveo namjerno znači Zakon federalni, Odluka ove Skupštine Kantona plan je Vlade kantona. Dobro došle sve izmjene i dopune za poboljšanje. Bolje da se imaju nekakvi planovi i ovi zakoni pa ih možemo i mijenjati, kažem za sve ono što se stručno utvrdi. Ministre Čedo izvolite.”

Sljedeći za govornicom bio je ministar prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Čedomir Lukić, koji je iznio sljedeće (citiramo): ”Zahvaljujem se uvaženi predsjedavajući, dopredsjedavajući i dopredsjedavajući, sekretaru, poštovane zastupnice i zastupnici, gospodo premijeru, kolegice i kolege članovi Vlade, ministri, gosti, građani Kantona Sarajevo, sve vas srdačno pozdravljam i želim danas uspješan rad sjednice Skupštine Kantona Sarajevo. Naravno, moram na početku prije svega da se zahvalim prije svega Kolegiju Skupštine a onda i svim zastupnicima da se o ovoj temi razgovara. Ovo tema koja je izuzetno složena kompleksna u Kantonu Sarajevo iz više razloga. O njoj se priča samo u trenucima kada dođe do prekoračenja zagađenja. U trenucima kada toga nema, ovo se uopšte ne razmatra. Naravno, ja moram da kažem da Vlada Kantona Sarajevo kao i samo Ministarstvo radi na ovome tokom svih 12 mjeseci u toku jedne godine. Naravno siguran sam u to da predsjedavajući Skupštine to dobro zna i da smo poduzimali niz aktivnosti. U ovom mom prvom obraćanju, a još jednom ću izaći za ovu govornicu. Želim da naglasim prije svega ono što se tiče odgovornosti i obaveza u kontekstu rješavanja ovoga pitanja. Ovo je problem koji se ne dotiče samo Kanton Sarajevo već se dotiče cijele države BIH, a posebno ću naglasiti FBiH u okviru koje se vrlo malo po ovom pitanju radi. Ja sam i u javnim istupima evo i jutros na nekim medijima to rekao da Federalno Ministarstvo okoliša i turizma u ovim situacijama kao da ne postoji. Sve

ono što pokušavamo mi uraditi u okviru kantona Sarajevo se zanemaruje i dovodi se u korelaciju sa onim što se dešava po ostalim kantonima i ostalim gradovima. Zagađenje u Sarajevu, zagađenje u Tuzli, zagađenje u Zenici i drugim naseljima nije identično. Ono svako ima svoju specifičnost, pa tako i ovo u Kantonu Sarajevo pogotovo u gradu Sarajevu tako da u tom kontekstu želim da kažem da odgovornost nije samo na Vladi kantona i Skupštini kantona, već i na ostalim nivoima vlasti. Naravno, kada je Kanton u pitanju također na žalost zadnjih par dana sam bio u fokusu interesovanja medija jer je izgledalo da u ovom Kantonu se ništa ne može dešavati ako ja nisam tu, što nije tačno, jer za ovu oblast zadužena je po sastavu Operativnog štaba koji prati ovu situaciju i postupa po sugestijama Stručnog tijela koje mi imamo, koje je Vlada formirala i da kažem cjelodnevno i tom cijele godine prati ovu situaciju i daje preporuke, uključeno je pet ministarstava. Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša, Ministarstvo zdravstva, jer ovdje je zdravlje u pitanju i to je prva osnovna da kažem prioritarna točka bi trebala biti naša, nakon toga tu je Ministarstvo komunalne privrede i infrastrukture. Tu je Ministarstvo saobraćaja, kao i Ministarstvo unutrašnjih poslova koje u najvećem dijelu prije svega treba a implementira mjere koje se dotiču ove oblasti. Pogotovo u trenucima ove povećane i prekomjerne zagađenosti zraka, kada donosimo ove mjere koje smo jučer donijeli kroz proglašenje epizode upozorenja u kojoj se mjere odnose na saobraćaj, naravno na ono što se tiče korištenja toplotne energije gdje je nadležnost Kantonalne uprave za inspekcijske poslove i onog trećeg dijela u kojem se nalaze upute preporuke i apeli prema svim građanima Kantona Sarajevo kako bi smo svi pojedinačno doprinijeli boljem stanju. Ja moram da kažem da bez takvog odnosa ovo stanje ćemo jako teško mijenjati. Naravno, moram da kažem i to sam javno rekao da ovaj problem se dugoročno nikada neće razriješiti zbog prirodnih pretpostavki koje utiču na ovakva dešavanja, ali sigurno možemo doprinijeti kao korisnici ovog prostora da smanjujemo naš uticaj u pogledu kvaliteta zraka. A on je moram da kažem, jako, jako loš. Ja bih prije svega predložio da naš suradnik, član Stručnog tijela gđin Plamenko Tajs koji je pripremio prezentaciju u Power Pointu vam izvrši prezentaciju onoga što smo moram reći u ovom vrlo kratkom vremenu u 48 sati pripremili. Naravno ovo je posao koji zahtijeva puno više vremena, jer pun toga je i rađeno i urađeno i planirano, tako da smo evo nastojali da napravimo prezentaciju kroz koju želimo da vam približimo sve ono što se tiče samog stanja mjera i svega onoga što imamo namjeru da uradimo jer ovo je Kanton koji ima strateški dokument. Prvi ga je u državi donio, pa ga evo i nakon petogodišnjeg perioda implementacije ponovo uradio i ova Skupština ga usvojila, znate da se radi o kantonalno-ekološkom akcionom planu u kojem imate i u informaciji dostavljene, Akcioni plan za petogodišnji period sa svim aktivnostima koje ćemo provoditi sa procjenom potrebnih sredstava gdje moram da kažem da je to iznos procijenjen je od 80 miliona KM. Evo ja bih zamolio da kolega Tajs izdrži prezentaciju.”

Nakon obraćanja resornog ministra Lukića uslijedila je prezentacija po Informaciji o stanju zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo koju je vodio gospodin Spomenko Tajs.

Izlaganje gospodina Plamenka Tajsa (citiramo):

„Prvo vas sve pozdravio prisutne. Naravno u ime Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo. Ovdje ću pokušati da prezentiram pripremljenu informaciju i naravno da budem na raspolaganju za bilo kakva pitanja, sugestije i dodatne informacije ukoliko su potrebne. Kažem, prvo bih se osvrnuo na cilj izrade ove informacije. Ministar je napomenuo da je bio veoma kratak rok za pripremu da pored tog kratkog roka za pripremu i mali smo jako intenzivne aktivnosti zbog perioda ekstremno visokog zagađenja, zbog informisanja javnosti i svega ostalog, tako da ukoliko nedostaju neke informacije naravno na raspolaganju smo da vam ih obezbjedimo. U suštini samo bih se vratio kratko na institucionalni okvir i pregled važećih propisa. Znači osnovni propis po kojem u suštini je

potrebno vršiti zaštitu zraka i unapređenje kvaliteta zraka jeste Zakon o zaštiti zraka FBiH, trenutno je u izradi, u izradi prijedloga o izmjenama i dopunama ovog Zakona, tako da nadam se da će vrlo brzo doći te sugestije na red. Jer ovaj Zakon podrazumijeva poprilična ograničenja i u nadležnostima kantona ali i u samoj provedbi Zakona, inspeksijskim službama, i da kažem propisanim kaznama. Zbog samih da kažem dijelom nedostataka Zakona o zaštiti FBiH Kanton Sarajevo je što kao s tim da je zadnja verzija objavljena u Službenim kantona br 23/16 donijela odluku o zaštiti i poboljšanja kvaliteta zraka kroz tu odluku su definisane određene dodatne aktivnosti koje je potrebno provoditi na nivou Kantona Sarajevo. I stvorena otprilike neka zakonska regulativa mjera koje nisu propisane višim zakonima. Kroz tu odluku definisana je uspostava plana interventnih mjera u slučaju prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo, što je praktično prvi i jedini plan interventnih mjera u BiH koji je u više navrata doživio promjene na snazi je nekih 15 godina i koliko god mi sistemski rješavali probleme u Kantonu Sarajevo, uvijek će postojati potreba za planom interventnih mjera zbog same geografske situacije Kantona, uslova u kojim se nalazi i da kažem zimskih meteoroloških prilika koje su u kantonu. Plan interventnih mjera suštinski nije nešto što je nepoznato u Europi i svijetu, veliki broj gradova Europe i svijeta ima ovakve planove. Mi smo prilikom definisanja zadnjih verzija plana, zadnje neke dvije verzije u kojima sam ja učestvovao pokušali da sagledamo sve što su europski gradovi preporučili, efekte koje su dobili, ali naravno i specifične karakteristike Kantona Sarajevo, emisija koje se nalaze u Kantonu Sarajevo, i u skladu s tim su trenutno predložene mjere. Naravno, te mjere je potrebno kontinuirano poboljšavati, i ono što je najvažnije obezbjediti provodivost Plana interventnih mjera. Trenutni plan interventnih mjera koliko god bio dobar ili loš nije provodiv u trenutnoj zakonskoj regulativi koja postoji. Pored tog plana interventnih mjera također kroz odluku je doneseno i radno iskustvo za operatore pogona i postrojenja za koje nije obavezna okolinska dozvola a u smislu da se regulišu uslovi tih postrojenja koja mogu imati uticaja na kvalitet zraka kroz urbanističke saglasnosti jer ovo je propust federalnih propisa gdje nije definisana ova postrojenja. U suštini stanje kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo. Znači prvo bih se osvrnuo na monitoring postojeći. Sav monitoring u KS je uspostavljen u skladu sa Pravilnikom o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranja vrsta zagađujućih materija graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka, Sl. Novine FBiH 1/12. ovaj pravilnik je sigurno više od 90% usklađen sa zahtjevima EU, sa (nerazumljivo) direktivom, sa ostalim direktivama EU, u smislu parametara koje je potrebno mjeriti, metoda sa kojima je potrebno mjeriti, kontrole kvaliteta podataka i svega ostalog. Monitoring u Kantonu Sarajevo je u potpunosti usklađen sa ovim pravilnikom ali praktično mogu reći svim zahtjevima EU direktiva i europskih standarda iz ove oblasti. Ono što nedostaje u monitoringu jesu specifični parametri, možda broj stanica, starosti analizatora i svega ostalog, ali da kažem s ove tačke mogu utvrditi da su rezultati, barem u posljednje dvije godine, rezultati monitoringa u potpunosti u skladu sa standardima gdje postoje dokaze o kalibraciji analizatora, gdje postoje dokazi o tačnosti mjerenja i da recimo praktično oprema koja se nalazi u našim stanicama je potpuno recimo za mjerenje PM 10 je potpuno identična po tipu, modelu i proizvođaču opremi koja se nalazi na Američkoj ambasadi. Naši analizatori su opremljeni glavama i za PM 10 i za PM 2,5 s tim da oni mogu da mjere ili jedan ili drugi parametar. Pošto je PM 10, praktično, taj polutant za koji je propisana granična vrijednost, odnosno granična vrijednost za PM 2,5 ne postoji na federalnom nivou, odluka je dosadašnja bila naravno da se vrši monitoring PM 10. zašto? Bez obzira vršimo li mi monitoring PM 2,5 ako nemamo graničnu vrijednost, odnosno nemamo vrijednost sa kojom možemo porediti izmjerene vrijednosti, praktično nismo ništa dobili. Pored toga, u suštini, monitoring kvaliteta zraka treba da se provodi kontinuirano kroz dugi niz godina da bi se ocijenilo stanje kvaliteta zraka, da bi se pratili trendovi poboljšanja i smanjenja, i naravno da se može porediti sa nekim graničnim vrijednostima pa tako da pod različitim pritiscima u suštini nismo izmijenili plan mjerenja, dakle ostali smo pri PM 10 da bi održali kontinuitet podataka a u toku je u principu

instalacija i nabavka stanica koja će biti završena do kraja godine, biti postavljena na mjestu DZ na Ilidži koja će mjeriti PM 1, PM 2,5, PM 4 i PM 10 u cilju praktično naravno ukupnu prašinu, u cilju analize svih komponenti prašine, načina nastanka jer tek kroz žive podatke kroz čitavu godinu i ljetne i zimski period možemo dobiti određene zakonitosti uticaja i sve ostalo. Kada se kaže da se ne mjeri PM 2,5 u suštini i nije tačna informacija zato što unutar PM 10 je sadržan i PM 2,5. PM 10 pretpostavlja čestice koje su manje od 10 mikrona a PM 2,5 pretpostavlja čestice koje su manje od 2,5 mikrona. Dakle, u suštini monitoring PM 2,5, prema europskim pravilima zašto se stalno se vraćam na to, zato što smo mi zemlja koja teži EU i prihvatanju tih pravila, za razliku od Amerike, nije praktično do prije godinu dana dvije propisala monitoring PM 2,5 u smislu uporedbe s graničnim vrijednostima. Znači monitoring PM 2,5 u europskim zemljama je propisan na način da se prvo izmjeri godina dana prosječne vrijednosti tog polutanta i da se zemlje članice obavežu da vršiti smanjenje u određenom procentu njihove izmjere prosječne vrijednosti. Što znači dakle do prije 2 godine čini mi se nisu granične vrijednosti praktične vrijednosti ni postojale tako da štetnost PM 2,5 u odnosu na PM 10 je veoma diskutabilna jer smatram da je sam uticaj na zdravlje ljudi od PM 10 praktično isti kao i od PM 2,5. u suštini cilj monitoringa koji se provodi u Kantonu Sarajevo jeste u suštini ostvariti ovaj kontinuirani monitoring zagađujućih materija u svrhu zaštite zdravlja ljudi, građana i okoliša kroz pravovremene informacije o stanju kvaliteta zraka. Sve stanice su automatske i obezbjeđuju podatke u realnom vremenu. Dakle mi u 10 sati imamo podatak o prosječnoj vrijednosti do 10 sati. Također, monitoring se koristi za praćenje trendova i naravno za omogućavanje hitnog pravovremenog postupanja u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka odnosno indicija da bi moglo doći do toga. Monitoring kvaliteta zraka trenutno u Kantonu čine četiri automatske stanice u vlasništvu Ministarstva i dvije stanice koje pripadaju Federalnom hidrometeorološkom zavodu koje se nalaze na prostoru Kantonu Sarajevo. Kantonalne stanice su u suštini na lokacijama Ilidža DZ, gdje je trenutno u zadnje dvije godine postavljena jedna mobilna stanica, stanica u Ilijašu, stanica na Otoci, i stanica na Vijećnici. Federalne stanice su stanice na Ivan Sedlu koja je u suštini pozadinska EMEP stanica i stanica na Bjelavama u sklopu Hidrometeorološkog zavoda. Kako sam rekao trenutno je u fazi instalacija nove stanice na Ilidži, praktično na DZ, tako da će mobilna stanica biti oslobođena za stvarne potrebe mobilne stanice prema planu predviđeno je njeno osposobljavanje za mjerenje dodatnih parametara tako da bi mogli praktično sa ovom mobilnom stanicom pokriti i neke specifične parametre i probleme koje smo imali u prošlosti kao što su mirisi sa deponije Smiljevići, ili sa tretmana otpadnih voda, dakle mulja u Butilama itd. Dakle parametri zraka koji se trenutno mjere na svim stanicama su PM 10, sumpor dioksid i oksidi azota. Ugljen monoksid se mjeri na stanici Vijećnica i ozon se mjeri na stanicama Ilidža i Otoka. Ovo sam već spomenuo što se tiče nove stanice. Ta nova stanica će mjeriti sumpor dioksid i sve ove frakcije prašine koje ste napomenuli. Monitoring se provodi na automatskim stanicama od 2009 godine, praktično već 10 godina, dakle imamo jedan kvalitetan niz podataka. Ovo su prosječne godišnje vrijednosti znači praktično za svaku od ovih vrijednosti imamo 8.600 izmjerenih sati vrijednosti, tako da imamo dosta dobru podlogu za analizu trendova povećanja, smanjenja i ostalog. Ono što je karakteristično na ovim podacima jeste da prosječne koncentracije značajno zavise od godine do godine. Ne mijenjaju se toliko emisije koliko se mijenjaju meteorološki uslovi. Pa tako prošle godine u suštini možete vidjeti da smo imali jednu od najnižih izmjerenih prosječnih vrijednosti zato što je godina bila da kažem povoljna sa aspekta meteoroloških prilika preko zime. Dok je recimo u 2011 prosječna izmjerena vrijednost bila 88 na Otoci, 85 na Alipašinoj, a evo recimo 2015 je na Alipašinoj pardon, 2014 na Otoci izmjereno 59. dakle te vrijednosti idu i do duplo razlike. Napomenuo bih da je granična vrijednost za godšnji prosjek 40 što znači da mi u principu na svim stanicama prekoračujemo granične vrijednosti što se tiče godišnjeg prosjeka. Dakle ovo je neki trend tog mjerenja gdje u suštini ne vidimo direktne padove, ne vidimo smanjenje prosječnih vrijednosti ali opet kažem vrlo teško će biti primjetno smanjenje bez drastičnih

smanjenja emisija i upravo zbog razloga meteoroloških prilika koje se mijenjaju od godine do godine i značajno utiču na našu prosječnu vrijednost. Ako uzmemo prosječnu vrijednost u periodu izvan zime, kvalitet zraka u Sarajevu je zadovoljavajući. Što znači da mi nemamo prekoračenja tih vrijednosti proljeće, ljeto i jesen. Ali kada nastupi zima i ovakve epizode značajno višoj od graničnih uzrokuju ovo povećanje. Monitoring rezultata SO₂, ja sam se ovdje osvrnuo samo na PM 10 i SO₂, generalno sa ostalim polutantima imamo dosta manje problema. Dakle rezultati monitoringa SO₂ pokazuju neznatni trend pada. Također i ovi rezultati značajno zavise od meteoroloških prilika ali i od daljinskog transporta od termoelektrane Kakanj. Često imamo situacije veoma visoke koncentracije nakon dva tri dana slabog sjevernog vjetrova gdje bukvalno te koncentracije se pojave prođu u Sarajevu pa nakon par sati na Ivan Sedlu, što znači taj transport je praktično već dokazan i modelima i ostalim tako da određenih prekoračenja graničnih vrijednosti sumpor dioksida su uglavnom vezana za transport sumpor dioksida iz termoelektrane Kakanj. Ovo otprilike dakle što sam rekao u zadnjih nekoliko godina, ako se sjećate onog grafikona za PM 10 on je poprilično ravan i imamo praktično od neke 2012, 2013 trend opadanja koncentracije sumpor dioksida u zraku, s tim da još uvijek u pojedinim trenucima dolazi do prekoračenja uzrokovanih ovim daljinskim transportom. Sada ono što je najaktualnije trenutno stanje kvaliteta zraka, uzroci nastanka ove epizode i ovi povećani koncentracije. Čisto malo kratko uvoda. Što se tiče meteoroloških prilika koje su prethodile ovome. Prošle sedmice je tokom čitave sedmice temperaturna razlika između Sarajeva i Bjelašnice bila 10 do 15 stepeni što je normalno. Temperatura se smanjuje sa porastom visine, i to je dakle ta neka normalna situacija. Od petka navečer prošle sedmice u suštini dolazi do postepenog slabljenja vjetrova i u toku sljedeća dva dana dolazi do izjednačavanja temperatura po vertikali gdje se onda u pritisku gdje se stvorila razlika između Bjelašnice i Sarajeva od neke 4 stepena, s tim da je između toga bilo Ivan Sedlo koje je bilo toplije od Sarajeva što je ne prirodno. U takvim situacijama praktično se uspostavlja taj inverzni sloj gdje hladni zrak koji se nalazi u Sarajevu, onaj koji je hladniji od zraka koji je na Ivan Sedlu na većim visinama, ne može da ode gore prirodnom vertikalnom cirkulacijom. Ono što je karakteristično bilo u ovoj situaciji da je izrazito brzo u samo praktično 36 do 48 sati mi smo došli sa veoma niskih koncentracija na ekstremno visoke koncentracije, na koncentracije koje iziskivaju uzbunu, upozorenja, i veoma su štetne za zdravlje ljudi. Ova situacija je nekarakteristična bila za protekle godine jer je debljina inverznog sloja bila praktično oko 100 do 150 metara. Obično debljina tog sloja je 200 do 300 metara i nalazi se negdje na vrhu brda Huma. Ovdje je bilo značajno manje, bila je značajno manja zapremina tog zraka u koji su dolazili zagađivači. I upravo zato je veoma brzo narasla ova koncentracija. Prognoza vremena koju smo imali u ponedjeljak je govorila da se destabilizacija vremena i povoljni uslovi za raščišćavanje sarajevske kotline očekuje u srijedu. U skladu s tim nismo dali svoju preporuku za proglašenje epizode, očekivana promjena u srijedu bi uzrokovala pročišćavanje. Međutim jučer prognoza iz Hidrometeorološkog zavoda je bila potpuno drugačija i najavljena promjena za srijedu, dakle za danas, je praktično izbačena i nismo imali nikakvu promjenu vremenskih uslova te smo jučer dali praktično preporuku za proglašenje epizode. Nije prvi put da se ovo dešava, razlog za ovo su netačne vremenske prognoze. Osnovni razlog jeste nedovoljna tačnost prognoza odnosno nepostojanje podataka o vertikalnom profilu atmosfere iznad Sarajeva, šta je potrebno da se desi gore. Trenutno vremenske prognoze za Sarajevo u Hidrometeorološkom zavodu svode se na prognoze na visini iznad inverznog sloja. Dakle, nemamo nikakvih saznanja mjerenja i bilo čega što se dešava u inverznom sloju kada gore dolazi do promjena. Tako nekada brzina vjetrova koje se pojave gore od 5 metara od 4m/s praktično ne naprave nikakvu izmjenu u Sarajevu a opet se desi da vjetrovi od 3 do 4 m/s naprave ovo što se danas desilo. Tako da u suštini zbog nedostatka informacije mislim grubo je reći netačne prognoze pošto prognoza je, ona potencijalno uvijek može biti netačna imamo ove probleme, ne znamo šta će se desiti u sarajevskoj kotlini. Ne znamo šta će se desiti sa tim inverznim slojem i ne znamo da li će doći

do provjetravanja. Ovo su otprilike vrijednosti koje su bile u ovom periodu od 1 decembra prosječne dnevne vrijednosti su se kretala od 150 na Vijećnici do 330 u Ilijašu, 276 na Otoci što su izrazito visoke prosječne dnevne vrijednosti. One rastu i padaju u toku dana, međutim ovi prosjeci su izrazito visoki. Ovdje možemo pogledati druge zagađivače azotne okside i sumpor dioksid gdje nigdje nije bilo prekoračenja praktično ni približavanja graničnim vrijednostima. Naš najveći problem je ono na čemu trebamo detaljno da radimo jesu čvrste čestice nastale od različitih izvora na to će se vratiti malo kasnije. Ovo je grafički prikaz toga gdje vidite da se od 30 do 2. unutar 24 sata imali porast dnevnog prosjeka na 200 što je već upozorenje za proglašenje epizoda čak i uzbune a unutar 48 sati smo imali vrijednosti od 3300. dakle ovo se do sada još uvijek nije desilo u Sa da je ovako brzo narasla ova vrijednost. Plan interventnih mjera. Kako sam napomenuo brz obzira šta mi uradili na smanjenju emisija kontroli saobraćaja, uvođenju ekološki prihvatljivih goriva i ostalog u uvijek će postojati i potreba za planom interventnih mjera. Zašto ? Koliko god mi isključili stara vozila, ostavili sa Euro 5 i 6 normama, emisija u Kantonu Sarajevo će uvijek postojati. Zbog specifičnosti svih situacija ove vrijednosti neće ići na 300 ili 400 ali će s penjati na i dalje nedozvoljene visine od nekih 100 do 150 mikro-grama u ovako specifično situacijama. Dakle plan interventnih mjera da podrazumijeva niz prisilnih koraka i plan djelovanja u slučajevima pojave povišenih koncentracija odnosno u slučajevima kada postoje indicije da će doći do povećanja koncentracija. Za poduzimanje bilo kakvih kratkoročnih efektivnih mjera, mi moramo djelovati prije nego što koncentracije uspostave. Dakle kada dostignemo vrijednost od 200 i li 300 mi tu više ništa ne može uraditi više. Jedino što možemo raditi jeste čekati promjenu meteoroloških prilika kao kišu, razbijanje inverzije i ostalog da dođe do prirodnog provjetravanja. Mi moramo početi djelovati prije praktično u trenutku uspostave temperaturne inverzije sa smanjenjem, brzim smanjenjem emisija da bi omogućili da ta mala količina zraka koja ostaje u Sarajevu se što sporije puni tim česticama. Situacija koju smo imali prije dvije godine podrazumijevala je kompletan decembar. Čitav decembar smo imali inverziju. Koliko god mi smanjili emisije, prirodno samo da zapalimo cigare, unutar mjesec dana te bi koncentracije otišle na velike nivoe. Sada u budućnosti je potrebno procijeniti koliko dugo mi trebamo da držimo granične vrijednosti u ovom periodu inverzije i koliko će nas to koštati jer to su sve efekti sa kojima se moramo suočiti svaka mjera košta, svaka aktivnost košta, da li organe uprave ili građane ali ona košta. Opet bi se vratio na Plan interventnih mjera, ovaj Plan je zamišljen da se po automatizmu aktivira. Naravno mora ga proglasiti Operativni štab, on bi u budućnosti trebao da bude puno brži i efikasniji u samoj aktivaciji i mjerama koje se poduzimaju, tako da je u dijelu 3 ovog Plana propisani svi subjekti koji su zaduženi za provedbu. Njihove obaveze u suštini, osnovna obaveza tih subjekata bila je da izrade operativne planove djelovanja u slučajevima proglašenja svake od epizoda. Dakle, svaki subjekt zadužen za provedbu, a to se odnosi na organe Ministarstvo prostornog uređenja, na MUP na sva Ministarstva, na Toplane, na komunalno je se bave komunalnim djelatnostima u Kantonu Sarajevo, na privredne subjekte koji imaju emisije, na saobraćaj i na sve ostalo. Možete pogledati u planu koji su to sve subjekti zaduženi za provedbu i svaki od njih treba da kaže na koji način će provesti mjere koliko brzo i koji su problemi. Međutim, većina subjekata zaduženih za provedbu nije dostavila svoje operativne planove ili su njihovi operativni planovi značajno manjkavi u odnosu na mjere koje su propisane, odnosno mjere koje bi oni trebali da provedu u ovakvim slučajevima. Mjere koje su propisane podijeljene su u neke tri grupe u zavisnosti od epizode i zavisnosti od ozbiljnosti situacije prva je mjera pripravnosti, dakle to je ta mjera koju mi moramo što prije aktivirati. Mjera pripravnosti sa svim svojim mjerama. Sljedeća je epizoda upozorenja i epizoda uzbune. Mjere nisu naravno lupane tek tako, one su navedene na osnovu saznanja koja postoje za područje Kantona Sarajevo. I na osnovu iskustava gradova u Europi i svijetu u slučajevima pojave visoke koncentracije zagađujućih materija u zraku. Naravno, ove mjere je potrebno kontinuirano revidirati, najmanje na 12 mjeseci jer uvijek dolazi do novih saznanja, uvijek dolazi do

izmjena samih karakteristika i svega toga tako da je i ove godine naravno skoro svake godine je mijenjan ovaj plan i mjere. Ministarstvo je pokrenulo inicijativu za izmjene plana. Osnovne primjedbe koje su stigle od članova stručnog tijela jesu pokušaj da se propišu selektivne mjere za ograničavanje saobraćaja motornih vozila u epizodama pripravnosti i upozorenja. Ranije nego što su do sada bile mjere i proširenje tih mjera na šire područje Kantona Sarajevo. Zatim revizija graničnih vrijednosti PM 10 pri kojima stupaju na snagu određene epizode. Ovo se posebno odnosi na pripravnost na upozorenje i na uzbunu. I naravno došle su primjedbe o nemogućnostima provedbe određenih mjera. Malo je opet subjekata koji su zaduženi za provedbu plana što je malo u ovom trenutku 15 godina nakon postojanja plana vraćamo se opet, ali je dobar početni korak da se pripremi plan koji je provodiv. U suštini osnovno je da su sve mjere koje su tamo navedene budu provodive. Naravno ako one nisu provodive one ne treba da stoje u mjerama. Treba da bude nađen ekvivalent ili adekvatne druge mjere. Osnovni ulazni podaci za proglašenje epizoda su stanje kvaliteta zraka i vremenska prognoza za sarajevsku kotlinu. Stanje kvaliteta zraka se opet kažem mjeri automatskim stanicama na četiri stanice, podaci su raspoloživi u realnom vremenu, u svakom trenutku imamo stanje kvaliteta zraka. Svi ti podaci usklađeni sa EU standardima, međutim najveći problem je kako sam rekao pojavljuje se prilikom procjene uslova za proglašenje epizode jeste vremenska prognoza sa kojim vrlo teško vladamo. Suštinski Hidrometeorološki zavod je taj koji je zadužen za vremenske prognoze i oni rade vremenske prognoze na nivou samog vremena. Međutim nama trebaju prognoze atmosfere iznad sarajevske kotline i u sarajevskoj kotlini što u suštini nije dosadašnji zahtjev prema Hidrometeorološkom zavodu. Reći ću da geosondažna mjerenja, dakle mjerenja po vertikalnom profilu do visine od 16 km, ovdje nisu rađene ni 30 do 40 godina. Da je ta oprema jako skupa. Da je najbliže geosondažno mjere koje se radi u Zagrebu. Te podatke ne možemo koristiti ovdje a ti podaci trebaju praktično svima, od avijacije, prognoze, svim jako puno institucija zahtjeva te podatke. KEAPOM je predviđena nabavka te opreme iako je podcijenjena njena vrijednost, ali naravno u saradnji sa ostalim subjektima kojima je potrebna je to zajednički realizovati i pokušati uspostaviti mjerenje tog vertikalnog profila. Kroz KEAP su identifikovani problemi i odgovori u smislu ciljeva i strateških mjera. Neću čitati sve mjere, nekih 57 problema stanja kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo je identifikovano. Praktično su date mjere i predložene su planovi za sanaciju svakog od ovih problema. Dakle ni jedan od problema praktično nije neidentifikovan i ostavljen po strani, međutim kako je i sam KEAP se donosi na određeni vremenski period potrebno je, neće se sa završetkom ovog KEPA neće se riješiti u potpuno problem zagađenja zraka ni u kom slučaju. Ovdje su te mjere, imate ih pripremljene u informacije, ne bih se puno zadržavao puno na njima. Predviđene su 52 mjere, za posebno rješavanje 32 problema koji se odnose na energetiku, buku, saobraćaj infrastrukturu i upravljanje kvalitetnom zrakom. U suštini po odredbama KEAPA Ministarstvo je započelo veliki broj aktivnosti i kontinuirano radi na njima tako da bih se ja samo osvrnuo na započete aktivnosti koje su u toku. Dakle, po pravi put u BIH nažalost se sistemski pokušava provesti istraživanje u uticaju kvaliteta zraka na zdravlje ljudi. Ovdje se radi u skladu sa preporukama WHO, istraživanje je pokrenuo Zavod za javno zdravlje Kantona Sarajevo, u njoj učestvuju domovi zdravlja, čini mi se još i druge ambulate palijativne medicine i ostalo, gdje bi trebalo da dobijemo neke pokazatelje koliki je stvarni uticaj, koliki je mortalitet u odnosu na trenutno naše stanje kvaliteta zraka, koje su bolesti i koji su na kraju troškovi koje imamo od ovakvog zraka. Siguran sam da kada podvučemo liniju i kažemo koliki su troškovi liječenja ljudi i naravno oštećenja imovine i svega ostalog da su oni daleko veći od onih 80 miliona koliko predviđa KEAP u ovom periodu. Ako gledamo s druge strane, mislim da poboljšanje kvaliteta zraka nije samo trošenje sredstava nego u suštini naravno preusmjerenje sredstava s drugih strana. Uz poboljšanje kvaliteta života ljudi i ostalog. Drugi projekti, to su projekti energetske efikasnosti javnih objekata, daljinsko grijanje zaštite prirode, gdje već dugi niz godina se radi na utopljanju

objekata kao mjeru za smanjenje emisije štetnih tvari. Zeleni ekonomski razvoj, energetska sanacija ukupno 21 javnog objekta, saradnji i učešće kantona u inicijativu pod nazivom pod nazivom "Daljinsko grijanje u gradovima sa (nerazumljivo). Dakle također pismo namjere za projektni koncern ograničavanje emisije CO₂ i čestičnih tvari te zagađenje zraka u kantonu Sarajevo. Također radi se studija izvodio proširenju i unapređenju sistema daljinskog grijanja u Kantonu Sarajevo, koja bi trebala da da odgovore o potencijalno novim kotlovnica centralnog grijanja, daljinskog grijanja, priključenje novih objekata a svaki priključeni objekat na sistem daljinskog grijanja smanjuje emisije koje proizvodi sam za sebe. Centralne kotlovnice su kotlovnice sa puno boljom tehnologije nego male peći, one zagađuju puno manje i imaju puno veću energetska efikasnost. Sredstva za ovo je obezbijedila Republika Italija i taj projekat je u toku također. Također članom 44 Odluke o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka pokušalo se uključiti prostorno planiranje u aspekt kvaliteta zraka. Praktično niko u regionu izvan EU, rijetko ko, i strateške procjene na uticaj na kvalitet zraka, prilikom izrade prostornih planova, prilikom planiranja novih objekata i ostalog. Dakle ideja koja je bila dana u odluci o zaštiti poboljšanja kvaliteta zraka jeste da se Zavod za planiranje Kantona Sarajevo osposobi sa matematičkim modelima disperzije atmosferskim modelima, i da služba unutar Zavoda za planiranje razvoja kantona može raditi ove strateške procjene što se tiče kvaliteta zraka ali uticaja novih zahvata u prostoru. Dakle u toku je realizacija ovog projekta, tender je završen, potpisan je ugovor o realizaciji. Za izradu metodologije za ocjenu uticaja novih zahvata u prostoru, gdje bi jasno trebala da bude definisana metodologija koju treba da provodi zavod, gdje bi bio izrađen bazni disperzioni model koji bi dao tačne zone kvaliteta zraka na prostoru čitavog Kantona Sarajevo, nije isti kvalitet zraka svuda. I u sklopu toga također uspostavljena je međunarodna saradnja sa gradskom upravom Graca koji ima veoma slične geografske karakteristike kao i Sarajevo i Tehničkim univerzitetom u Beču koji daje dosta podrške Gracu. Organizovane su posjete njihove ovdje i predstavnika Ministarstva gore diskutovalo se o integraciji upravo ovog aspekta kvaliteta zraka u prostorno plansku dokumentaciju, tako da preuzimanje tih saznanja će biti neprocjenjivo za Zavod za prostorno planiranje. Također, u toku je izrada studije zračnih koridora za provjetravanje sarajevske kotline i uticaja visoke gradnje. Ovaj projekat se realizuje uz podršku EBRD gdje je projektnim zadatkom definisano da je potrebno izvršiti identifikaciju postojećih i potencijalnih zračnih koridora na prostoru sarajevske kotline i uticaj visoke gradnje na ove zračne koridore. Niko u ovom trenutku ne može reći da li su visoke zgrade imele uticaj ili nisu. I evo veliki broj novih izvora je nastao u Kantonu Sarajevo. Da ne govorim o velikoj količini novih vozila, novih kuća koje su napravljene na padinskim dijelovima, promjene vrste goriva tako da situacije koje imamo sada, a koje nismo imali prije rata, imali smo neko provjetravanje ovog dijela ne možemo sa sigurnošću prenijeti na visoku gradnju koja se trenutno dešava u kantonu. Dakle ova studija bi trebala da da upravo ove odgovore. Rezultati ove studije će naravno biti integrisani u regulacione planove, dozvoljene spratnosti, načini gradnje, orijentaciju objekata i ostalog. Također jedan od glavnih projekata jeste model poboljšanja energetske efikasnosti u zgradarstvu na području Kantona Sarajevo. Zajedno sa SERDOM se već dugu niz godina razvijaju ovi modeli unapređenja energetske efikasnosti, također je izvršen projekat stimulisana korištenja prirodnog gasa gdje je Ministarstvo potpisalo sporazum sa Sarajevo gasom o subvencioniranju gasnih priključaka na postojeću infrastrukturu Sarajevo gasa. Ovdje se radi o priključcima koji su bili gdje je čini mi se 4000 korisnika isključeno sa mreže Sarajevo gasa u proteklom periodu. Ovdje se pokušalo gaje postoji infrastruktura i ostalo da se ti korisnici vrte tako da ovaj projekat već dvije godine traje i mislim da će do kraja ove godine biti i završen. Također (nerazumljivo) u funkciji očuvanja kvaliteta zraka ostvaren u kontekstu zaštite prirodnog naslijeđa u neposrednom okruženju Sarajeva gdje moramo zaštititi i Trebević i ostale dijelove jer su to jedini prirodni reciklatori tog zagađenog zraka. Pored ovoga naknadno su informacije naveo bih dva projekta koja su isto tako važna i koja su u toku realizacije. Kroz projekat SIDE i pomoći Švedske

analizirat će se mogućnost zatvaranja pojedinih dijelova grada i ograničenja saobraćaja u pojedinim dijelovima grada i uticaj toga na kvalitet zraka što je jedan od jako važnih projekata. Oni imaju već dugogodišnje iskustvo upravo u ovim stvarima ograničenja saobraćaja i unapređenja same kvalitete zraka. I pored toga ostvarena je velika saradnja sa Mašinskim kvaliteto gdje se sada trenutno koristi njihova oprema za mjerenje vertikalnog profila nažalost samo do visine od jednog kilometra jer potrebno je do 16 kilometara raditi ako ćemo kako treba. Do jednog kilometra barem da znamo visinu inverznog sloja imamo neke osnovne sređena podatke kako bi mogli da poboljšamo koliko je moguće ovu prognozu vremena sa kojom se susrećemo. Ja ću sa tim završio naravno a za diskusiju otvoreni za bilo kakva pitanja pojašnjenja i ostalo. Hvala.”

Ministar prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Čedomir Lukić se još jednom obratio Skupštini a nakon njegovog obraćanja predsjedavajući je otvorio prostor za pitanja. Za pitanja po ovoj Informaciji javili su se sljedeći zastupnici/zastupnice: Bibija Kerla, Edin Forto, Segmedina Srna Bajramović, Zvonko Marić, Vildana Bešlija, Igor Stojanović, Damir Marjanović, Jasna Duraković, Haris Pleho, Amel Mekić, Damir Nikšić, Neira Dizdarević, Dževad Poturak, Vibor Handžić i Danijela Kristić.

Odgovore na pitanja zastupnika dali su ministar Čedomir Lukić, zatim premijer Adem Zolj i nakon njega gospodin Plamenko Tajs.

Komentare na dobijene odgovore imali su mnogi zastupnici i nakon njihovog obraćanja predsjedavajući Konaković je dao pauzu u trajanju od sat vremena.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Predsjedavajući Konaković je predložio da se dopusti dodatno obraćanje Skupštini gospodinu Tajsu i predstavniku Hidrometeorološkog federalnog zavoda. Nakon obraćanja navedenih predstavnika pitanja su imali zastupnik Zvonko Marić, zastupnik Nikšić Damir, zastupnik Igor Stojanović, zastupnica Jasmina Bišćević-Tokić, zastupnica Vildana Bešlija. Skupštini se u toku pitanja obratio i direktor KUIP Fahir Halilović.

Predsjedavajući je konstatovao da je iscrpljena lista prijavljenih za pitanja i da je prva na listi prijavljenih za diskusiju zastupnica Bibija Kerla. Uslijedila je diskusija u kojoj su pored zastupnice Bibije Kerle učestvovali u sljedeći zastupnici/zastupnice: Mirza Čelik, Damir Marjanović, Jasna Duraković, Zvonko Marić, Edin Forto, Damir Nikšić, Dževad Poturak, Neira Dizdarević, Segmedina Srna Bajramović, Vildana Bešlija, Igor Stojanović, Samir Suljević, Mahir Dević, Aljoša Čampara, Amel Mekić i Jasmina Bišćević-Tokić.

Nakon iscrpljene lista prijavljenih za diskusiju predsjedavajući Konaković je predložio pauzu od 30 minuta kako bi Kolegij Skupštine zajedno sa premijerom i resornim ministrom formulisao zaključke.

NASTAVAK NAKON PAUZE

Predsjedavajući Konaković je informisao da su zaključci podjeljeni svim zastupnicima u Skupštini.

Nadalje, predsjedavajući je predložio da se sjednica nastavi sa čitanjem i usvajanjem zaključaka koji su usvojeni na Kolegiju.

Predsjedavajući je pročitao Prijedlog zaključaka Kluba zastupnika SDP BIH u Skupštini Kantona Sarajevo kako slijedi:

“U skladu s poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo predlažemo zaključak kojim se traži od Vlade Kantona Sarajevo i nadležnih institucija da u roku od 15 dana dostave pregled mjera sa nosiocima aktivnosti i rokovima za poboljšanje kvalitete zraka u Kantonu Sarajevo i to po segmentima:

- poboljšanje monitoringa kvaliteta zraka
- organizacione mjere u svrhu smanjenja emisija štetnih tvari
- smanjenja emisija štetnih tvari u stambenom sektoru
- smanjenja emisija štetnih tvari u javnom sektoru
- smanjenje emisija štetnih tvari u industriji
- smanjenje emisija štetnih tvari u saobraćaju
- urbanističke mjere za smanjenje emisija štetnih tvari.

PREDSJEDAVAJUĆI JE POZVAO ZASTUPNIKE DA SE IZJASNE O OVOM ZAKLJUČKU I NAKON GLASANJA KONSTATOVANO JE DA JE SKUPŠTINA JEDNOGLASNO (28 “ZA”) USVOJILA OVAJ ZAKLJUČAK.

Nadalje, Zaključci sa Kolegija su bili sljedeći:

1.Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo, da u roku od 15 dana usvoji izmjene i dopune Plana interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo, te da naloži obveznicima primjene plana izradu internih planova postupanja u slučajevima proglašenja posebnih epizoda zagađenja zraka.

2.Zadužuju se svi subjekti predviđeni Planom interventnih mjera, da pokažu maksimalnu odgovornost u izvršavanju obaveza definisanih planom, a sa ciljem zaštite zraka odnosno očuvanja javnog zdravlja.

3.Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo, da intenzivira formiranje Centra za upravljanje kvalitetom zraka, te da predloži jačanje kadrovskih i materijalno-tehničkih kapaciteta institucija koje imaju obavezu da djeluju na prevenciji i očuvanju kvaliteta zraka, shodno važećim propisima.

4.Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo, da u Budžetu za 2019. godinu predvidi sredstva za izradu Studije o porijeklu emisija uključujući sve izvore.

5.Zadužuje se Ministarstvo prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, da Skupštini Kantona Sarajevo, dostavi prijedloge izmjena Zakona i drugih propisa koji su u nadležnosti viših i nižih nivoa vlasti, a tiču se rješavanja problema kvalitete zraka, u roku od 15 dana.

6.Skupština Kantona Sarajevo zadužuje sve nosioce aktivnosti definisane akcionim planom zaštite zraka u okviru KEAP-a, da provode propisane mjere u utvrđenim rokovima.

7.Zadužuju se sve institucije da kontinuirano izvještavaju javnost o stanju kvaliteta zraka i rade na jačanju svijesti svih građana Kantona Sarajevo o važnosti ove problematike.

PREDSJEDAVAJUĆI JE POZVAO ZASTUPNIKE DA SE IZJASNE O PREDLOŽENIM ZAKLJUČCIMA I NAKON GLASANJA KONSTATOVANO JE DA SU NAVEDENI ZAKLJUČCI USVOJENI JEDNOGLASNO (27 “ZA”).

S obzirom da su iscrpljene sve tačke dnevnog reda predsjedavajući Konaković je zaključio rad na Drugoj hitnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo.

Zapisnik izradila:

Jasminka Deliahmetović

Po ovlaštenju

S E K R E T A R

SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Almira Kulovac Šetkić, dipl. Pravnik

P R E D S J E D A V A J U Ć I

SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Elmedin Konaković